NATIONAL ECONOMICS UNIVERSITY

Faculty Of Tourism and Hospitality

DU LỊCH SINH THÁI

MỤC TIÊU CỦA MÔN HỌC

Kiến thức

- Nắm được vốn **tri thức cơ bản về DLST: khái niệm, đặc điểm, nguyên tắc, yêu cầu, vai trò của các bên liên quan…**
- Hiểu được **mô hình** marketing và các công cụ quản lý DLST...

Kỹ năng

- **Hình thành các kỹ năng phân tích, đánh giá so sánh lợi ích phát triển DLST gắn với bảo tồn, phát triển bền vững.**
- **Biết tính sức chứa của một điểm đến DLST.**

Thái độ

- **Nhận thức đúng đắn, sâu sắc về của xu hướng phát triển mới của du lịch - du lịch có trách nhiệm**
- **Tôn trọng các nguyên tắc phát triển DLST, có ý thức bảo vệ môi trường và kêu gọi các hành vi ủng hộ các hoạt động bảo tồn.**

TÀI LIỆU THAM KHẢO

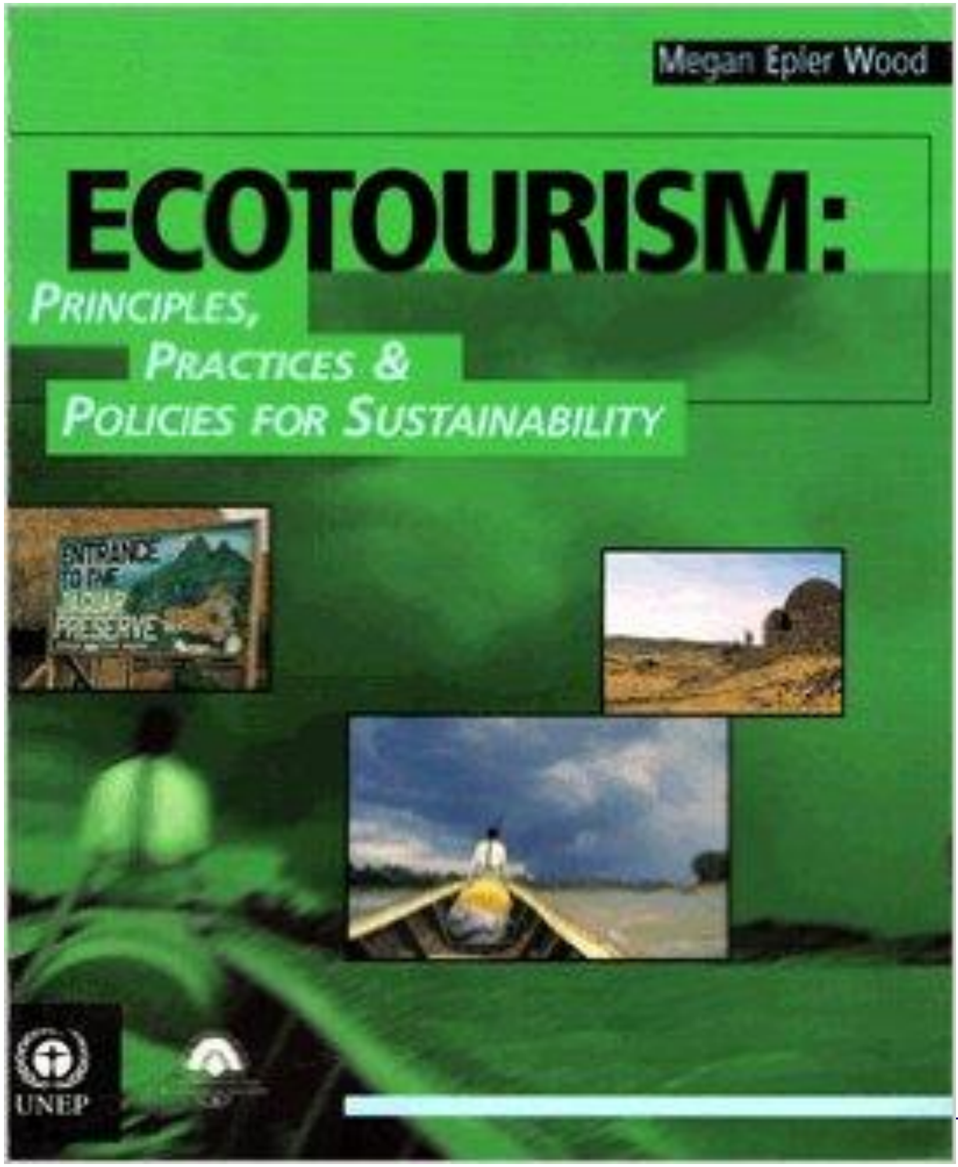

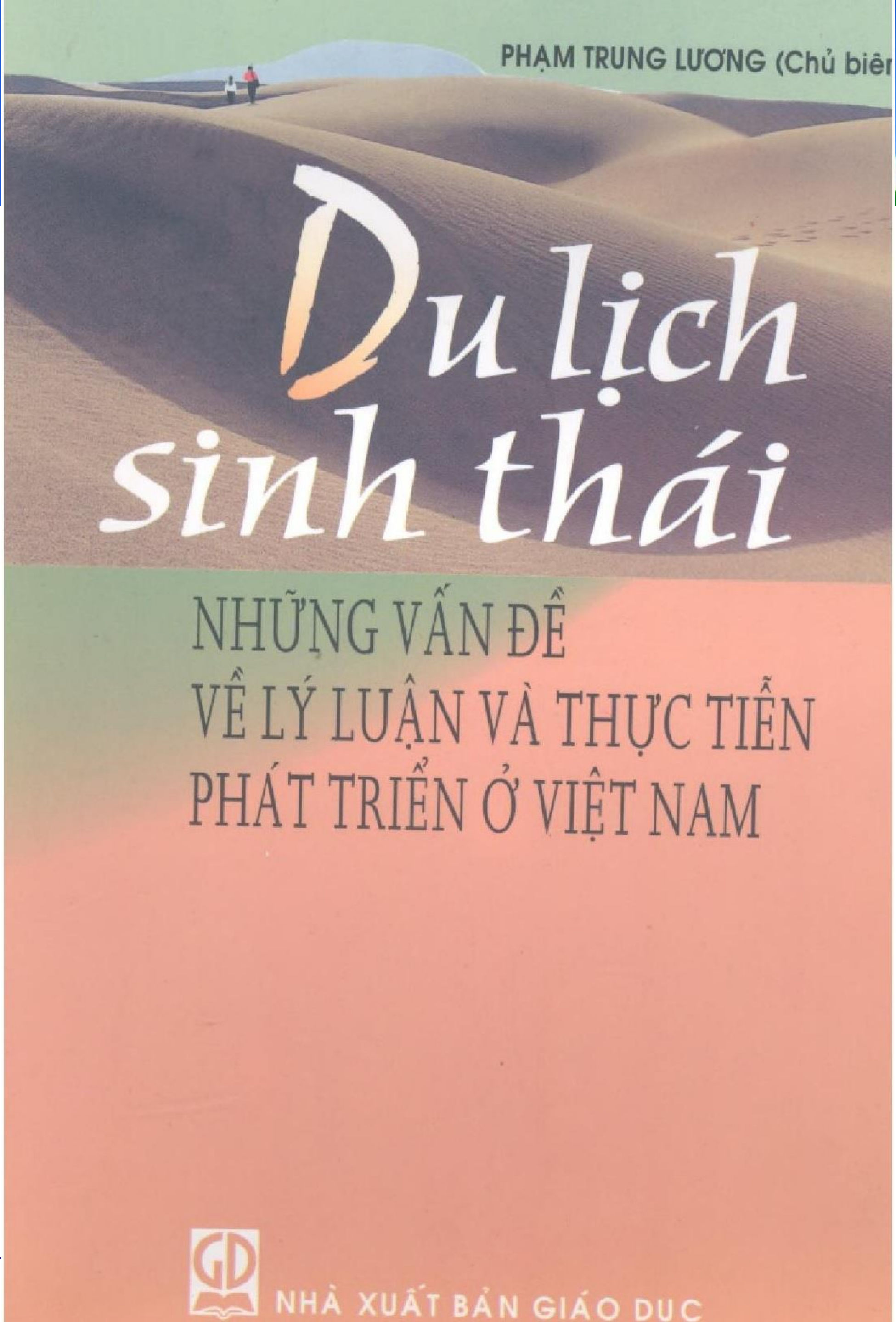

TÀI LIỆU THAM KHẢO

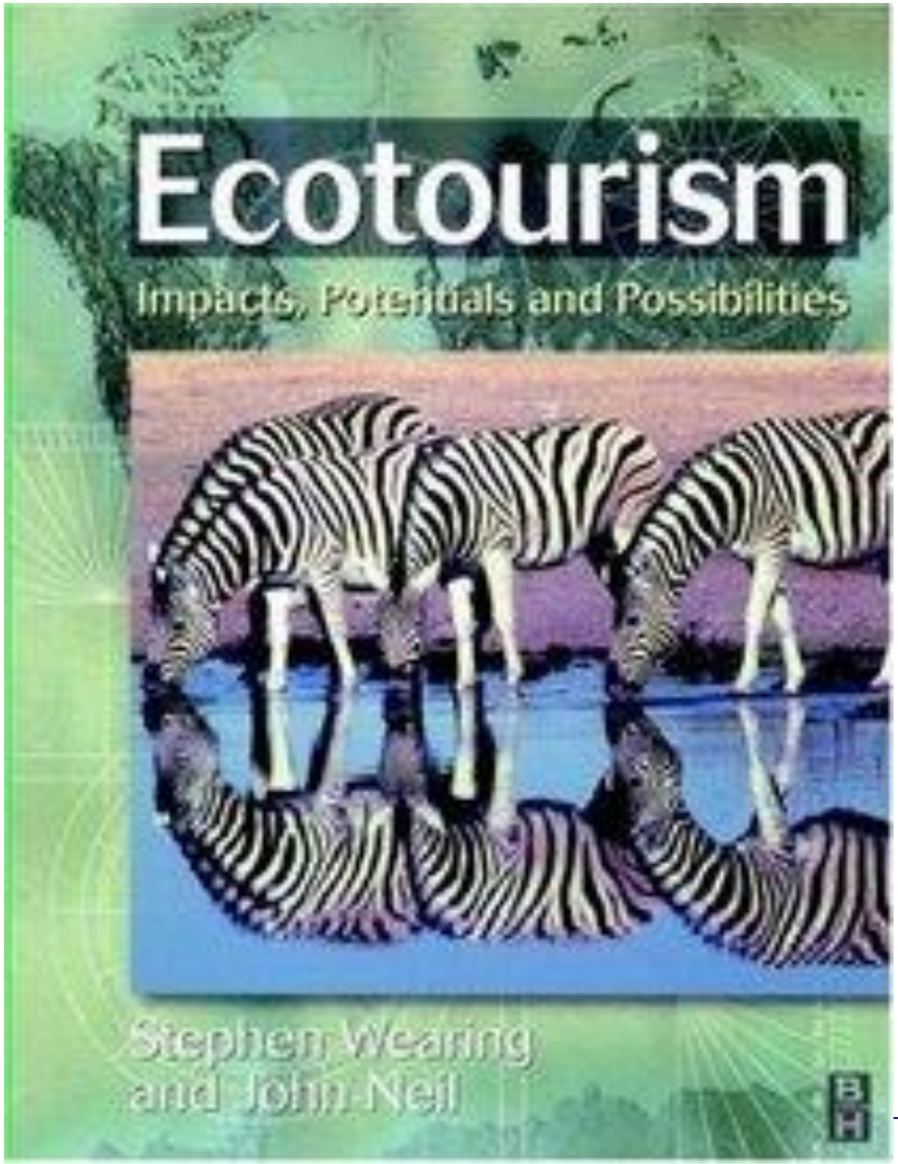

CẤU TRÚC MÔN HỌC

DU LỊCH SINH THÁI

- **Chương 1**: Xu hướng phát triển của Du lịch và lịch sử phát triển của DLST
- **Chương 2**: Một số lý luận cơ bản & vai trò của DLST
- **Chương 3**: Các tính chất cơ bản và nguyên tắc áp dụng của DLST
- **Chương 4**: Vai trò của các tổ chức cá nhân đối với DLST
- **Chương 5**: Marketing DLST và một số mô hình quản lý DLST

Chương 1: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH VÀ LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH SINH THÁI

1. Xu hướng phát triển mới trong du lịch
2. Lịch sử phát triển của DLST

Chương 1: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH VÀ LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH SINH THÁI

1. Xu hướng phát triển của Du lịch

1.1. Cách tiếp cận mới về chu kỳ sống của du lịch

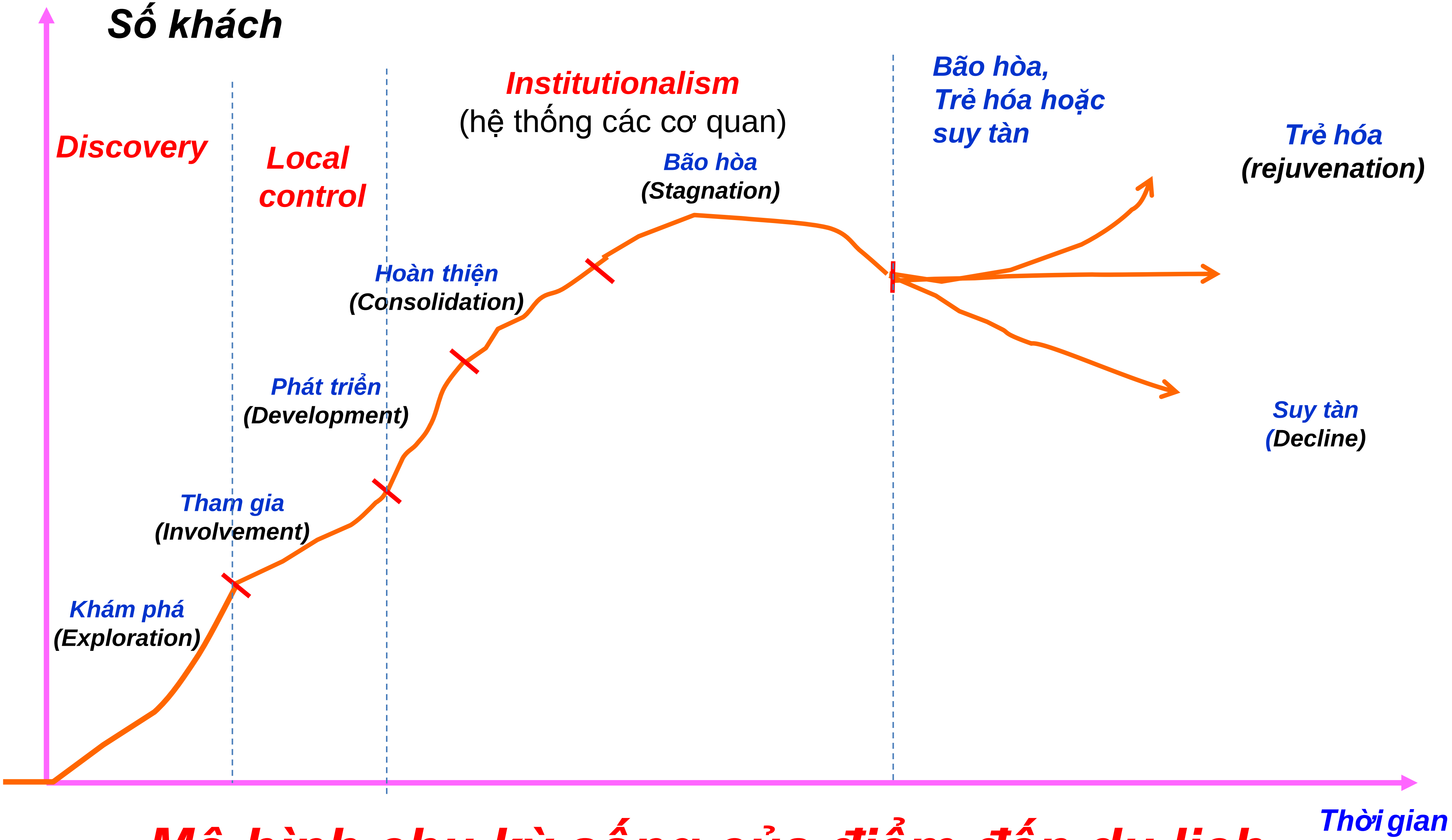

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

(Destination Life-cycle Model)

Theo Gilbert , 1939 và Butler, 1980 - The Economics of Tourism destination

THẢO LUẬN NHÓM (Mindmap):

PHÂN TÍCH ĐẶC ĐIỂM CỦA MỖI GIAI ĐOẠN TRONG CHU KỲ SỐNG CỦA ĐIỂM ĐẾN DU LỊCH

- Nguyên nhân xuất hiện/phát triển
- Quy mô khách
- Trang thiết bị phục vụ khách
- Mối quan hệ của khách và các bên liên quan
- Lấy ví dụ minh họa

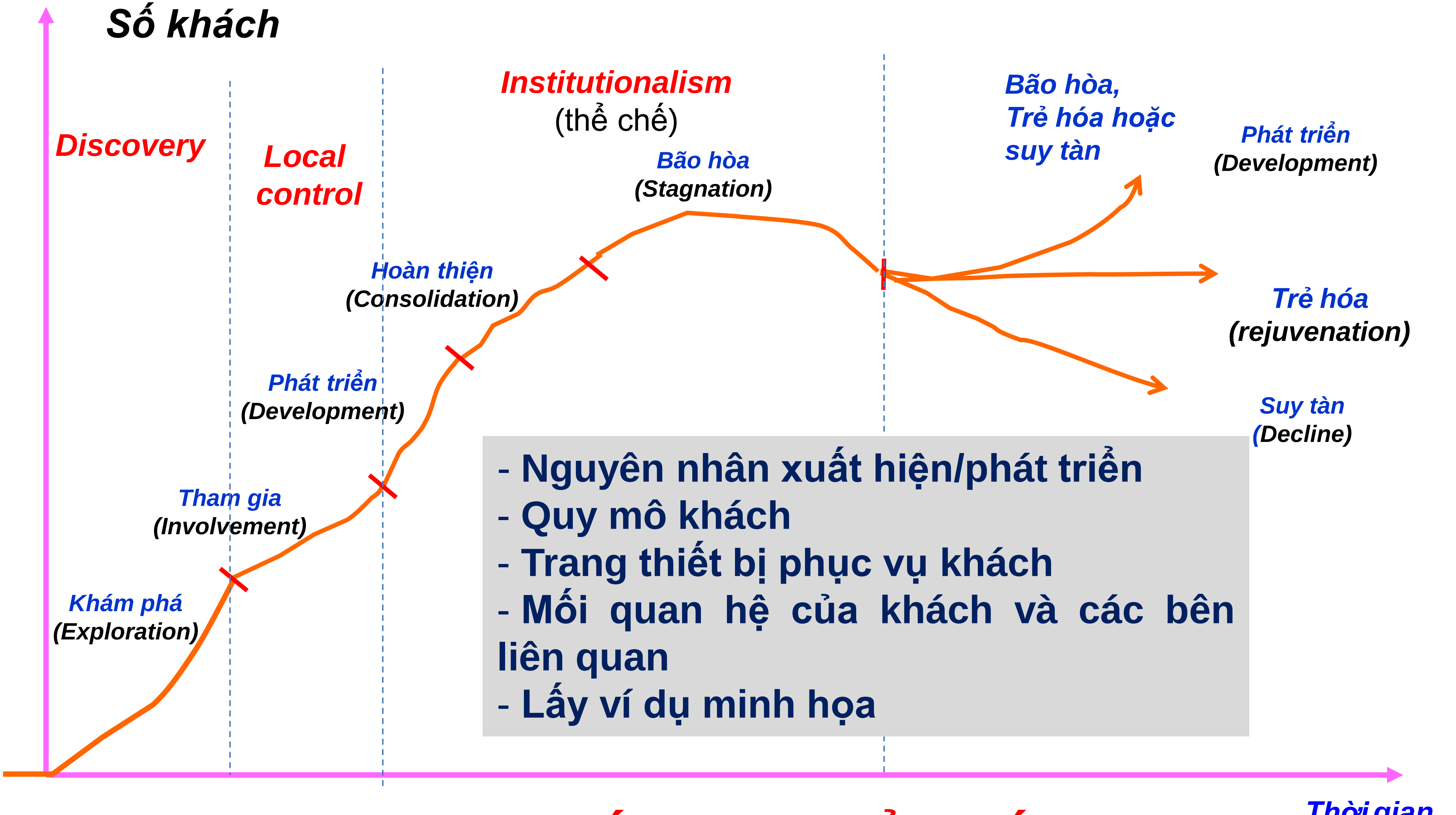

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

(Destination Life-cycle Model)

Theo Gilbert , 1939 và Butler, 1980 - The Economics of Tourism destination

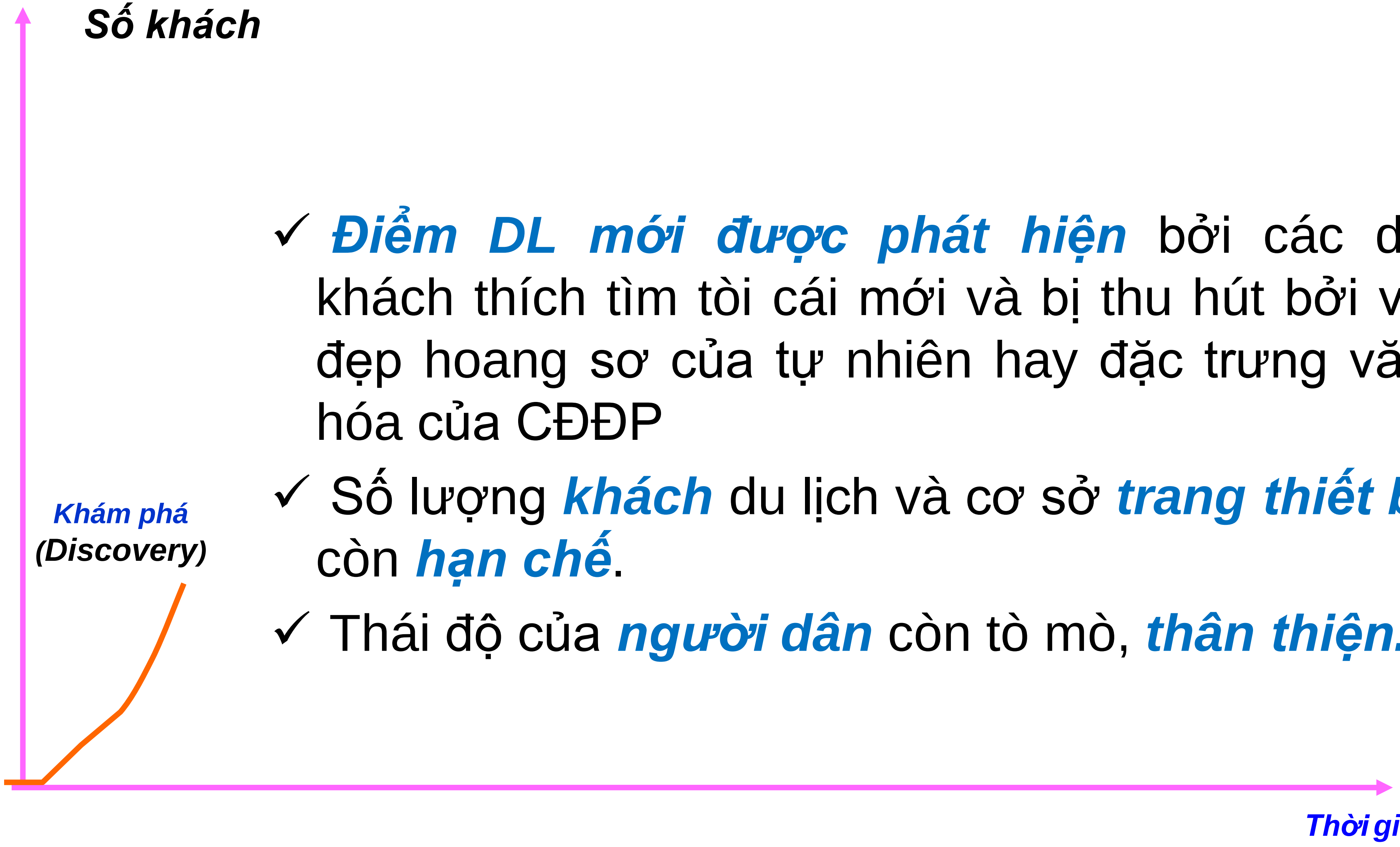

- ***Điểm DL mới được phát hiện*** bởi các du khách thích tìm tòi cái mới và bị thu hút bởi vẻ đẹp hoang sơ của tự nhiên hay đặc trưng văn hóa của CĐĐP
- Số lượng ***khách*** du lịch và cơ sở ***trang thiết bị*** còn ***hạn chế***.
- Thái độ của ***người dân*** còn tò mò, ***thân thiện.***

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

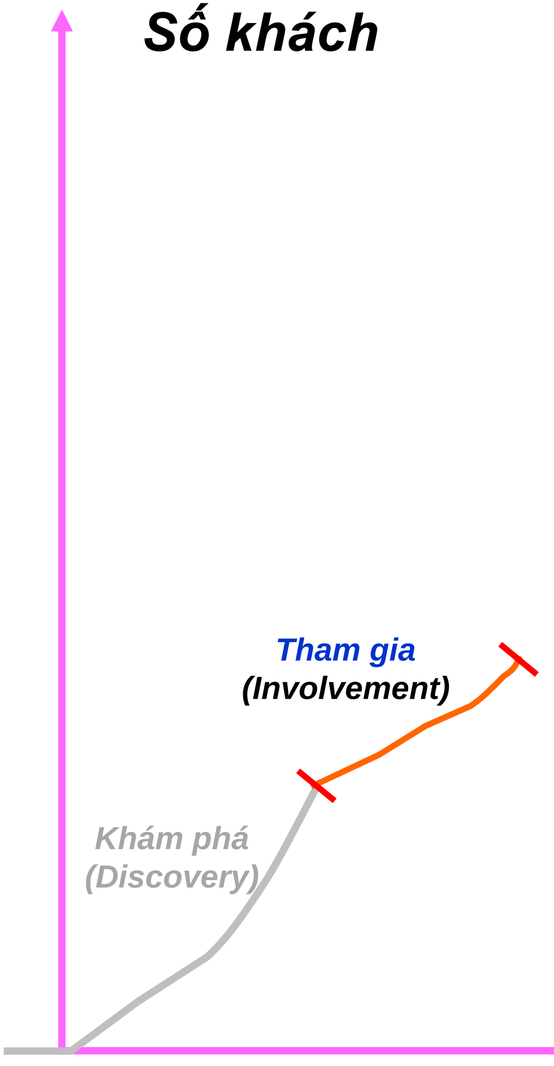

- ***Xuất hiện các sáng kiến*** của người dân địa phương nhằm ***đáp ứng nhu cầu của du khách*** và quảng cáo, tiếp thị góp phần thúc đẩy DL phát triển.
- ***Số lượng*** du khách ***tăng,*** cơ sở ***trang thiết bị*** còn ***được đầu tư.***
- Xuất hiện các ***dấu hiệu không hài lòng*** giữa chủ - khách mặc dù còn thân thiện.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

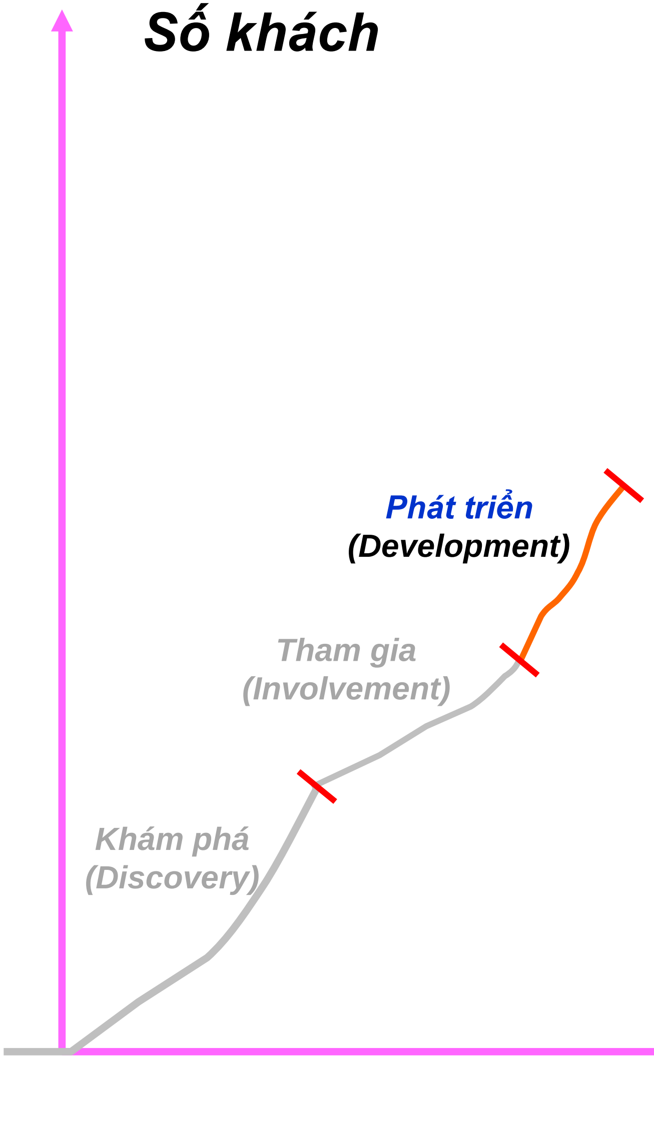

- ***Bùng phát*** số lượng du ***khách,***
- Có sự ***đầu tư bên ngoài***
- Khu du lịch ***mất dần*** nét đẹp ***truyền thống***
- ***Chất lượng*** phục vụ có dấu hiệu ***suy giảm***,
- Xuất hiện ***công tác quy hoạch*** quy mô vùng, địa phương
- Quan hệ ***chủ - khách*** bị ***thương mại hóa, mâu thuẫn*** giữa du khách – CĐĐP, cơ sở kinh doanh ĐP – ngoài ĐP, cơ sở kinh doanh du lịch – không kinh doanh DL.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

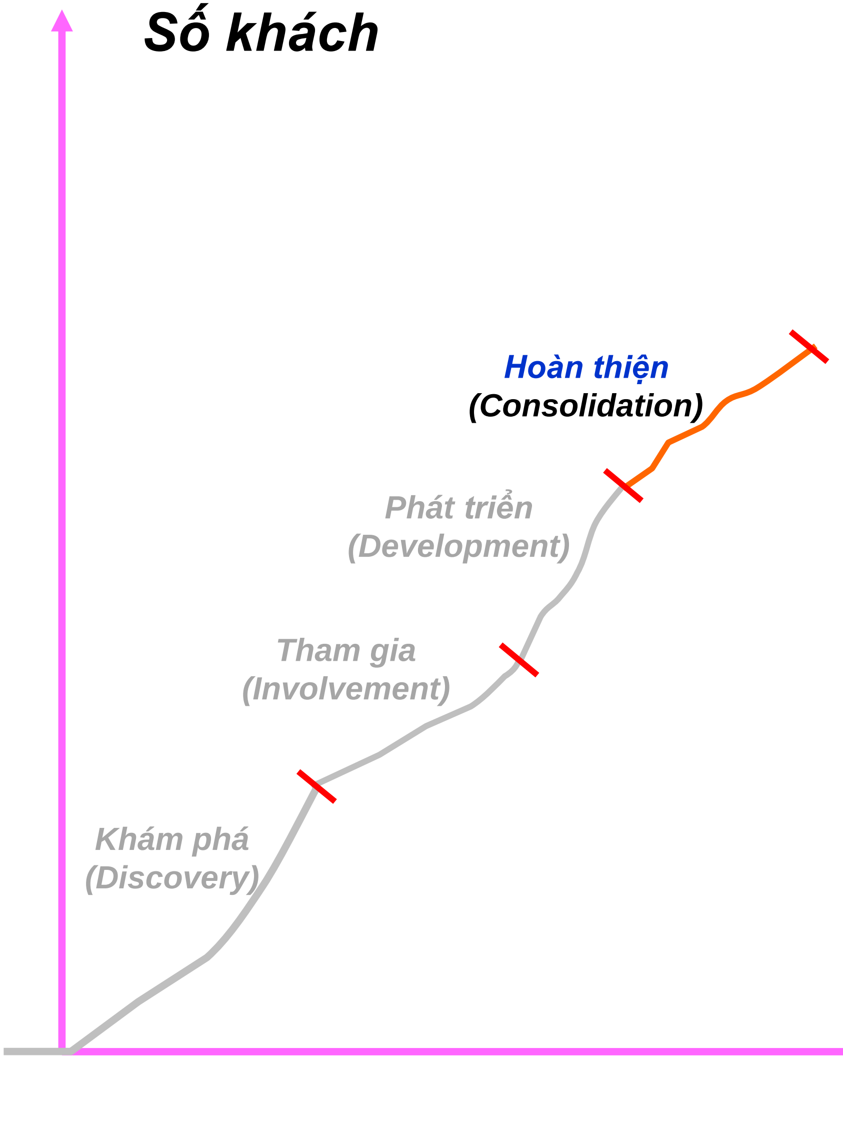

- ✓ ***Số khách chững lại***, tuy vẫn tăng.
- ✓ ***Quảng bá và tiếp thị tăng***, nhượng quyền thương hiệu và chuỗi cung ứng mở rộng.
- ✓ Điểm đến du lịch được ***khai thác tối đa***, ***hình thành các trung tâm DL*** độc lập.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

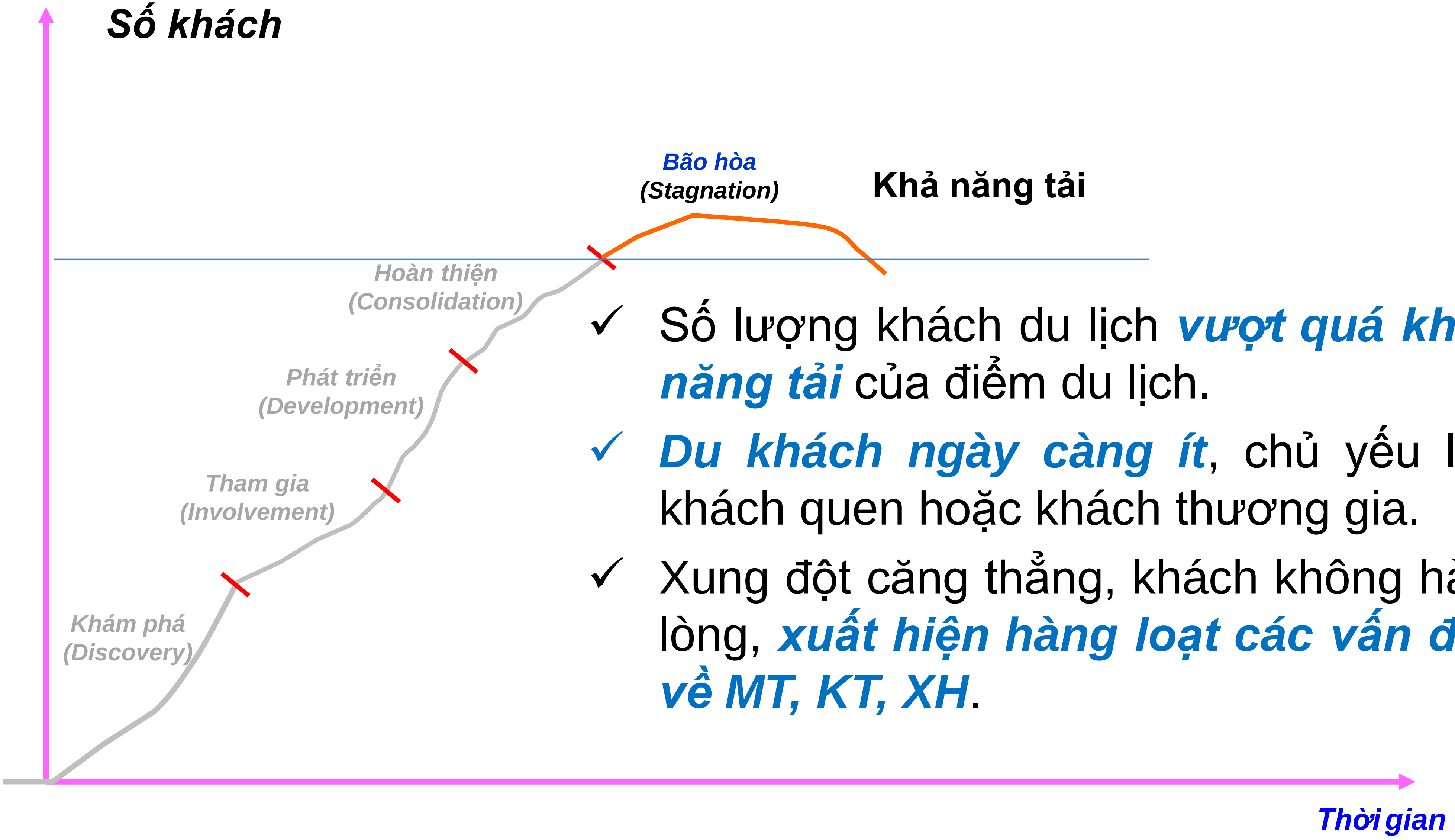

- ✓ Số lượng khách du lịch ***vượt quá khả năng tải*** của điểm du lịch.
- ✓ ***Du khách ngày càng ít***, chủ yếu là khách quen hoặc khách thương gia.
- ✓ Xung đột căng thẳng, khách không hài lòng, ***xuất hiện hàng loạt các vấn đề về MT, KT, XH***.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

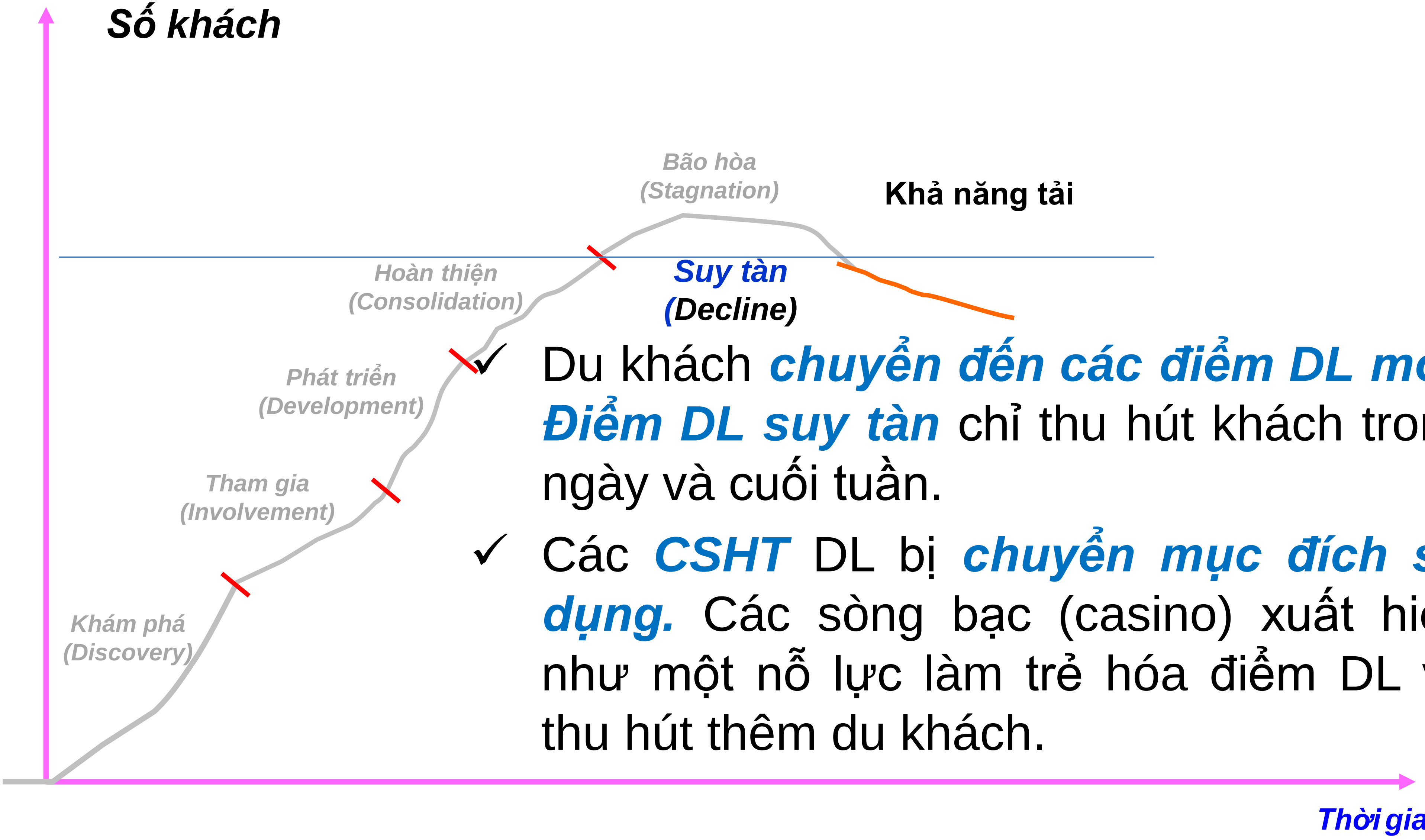

- ✓ Du khách ***chuyển đến các điểm DL mới***. ***Điểm DL suy tàn*** chỉ thu hút khách trong ngày và cuối tuần.
- ✓ Các ***CSHT*** DL bị ***chuyển mục đích sử dụng.*** Các sòng bạc (casino) xuất hiện như một nỗ lực làm trẻ hóa điểm DL và thu hút thêm du khách.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

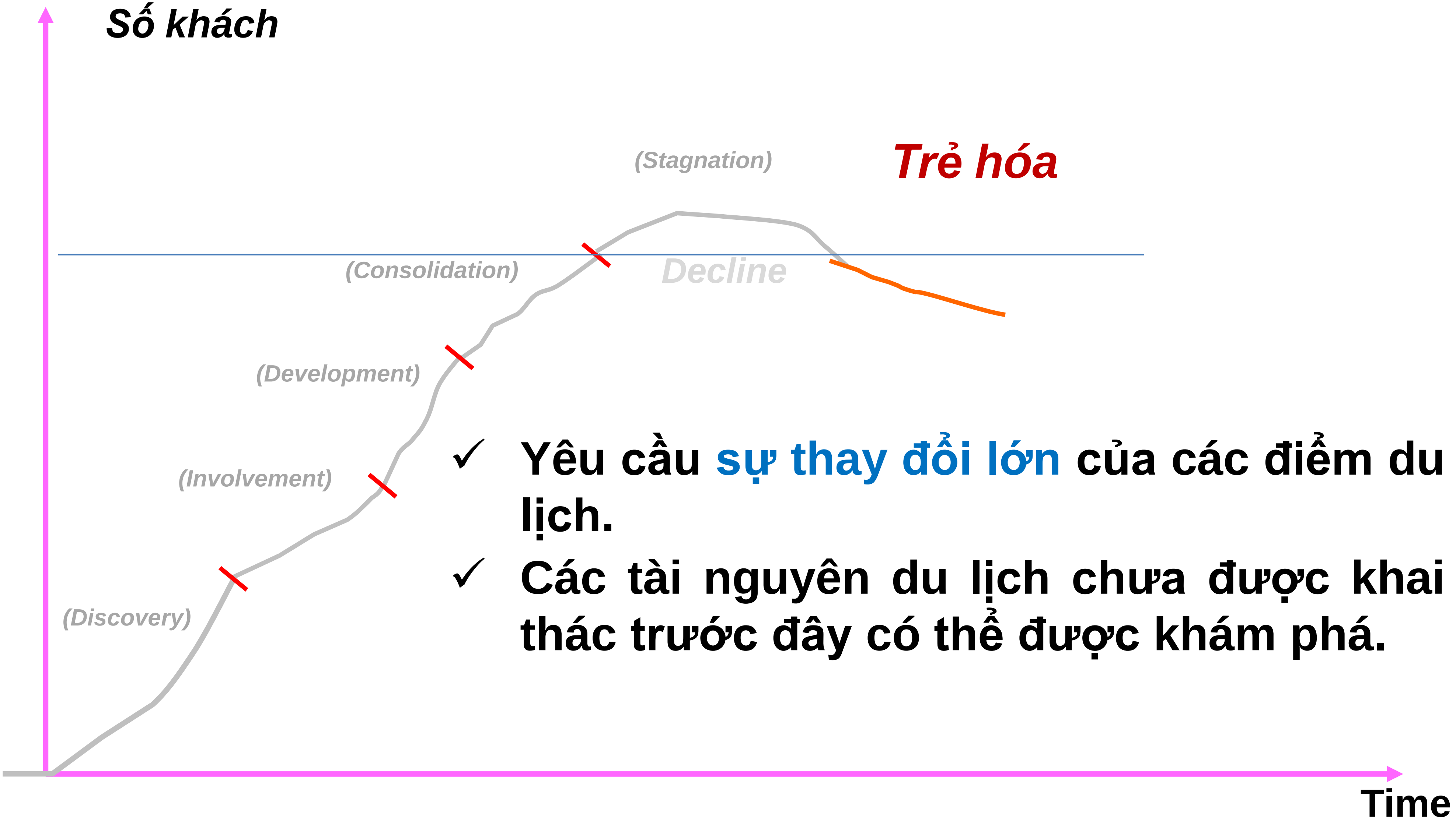

- ✓ Yêu cầu **sự thay đổi lớn** của các điểm du lịch.
- ✓ Các tài nguyên du lịch chưa được khai thác trước đây có thể được khám phá.

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

Theo Butler, 1980

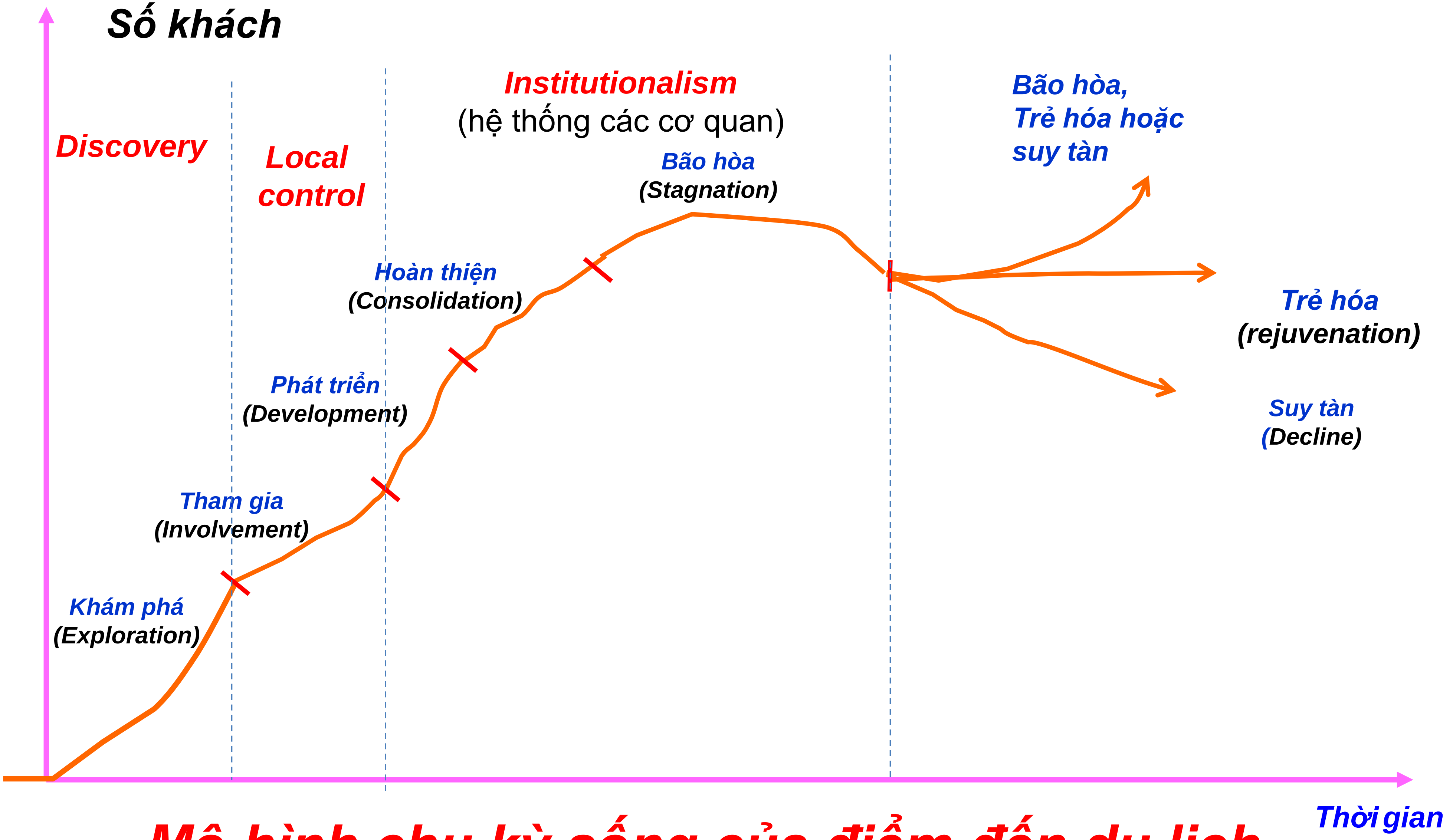

Mô hình chu kỳ sống của điểm đến du lịch

(Destination Life-cycle Model)

Theo Gilbert , 1939 và Butler, 1980 - The Economics of Tourism destination

"Thiên nhiên đã mất hàng triệu năm để tạc nên Sơn Đoòng bằng từng giọt nước, từng hạt cát. Nhưng con người thì có thể ngay lập tức làm hỏng động này nếu chúng ta khai thác không đúng cách..."

- ❖ Năm 2018, Sơn Đoòng đón **1.000 khách**, tăng 100 người so với trước đó.
- ❖ Hành trình thám hiểm Sơn Đoòng của du khách rút ngắn từ 6 ngày 5 đêm còn **4 ngày 3 đêm.**
- ❖ Các sinh hoạt như nấu ăn, bơi lội, vệ sinh... diễn ra bình thường nhưng **đảm bảo thân thiện với môi trường.** Mọi đồ đạc được thu dọn sạch sẽ trước khi lên đường.

Thảo luận nhóm: Phân tích&giải thích vòng đời du lịch (Poon, 1993)

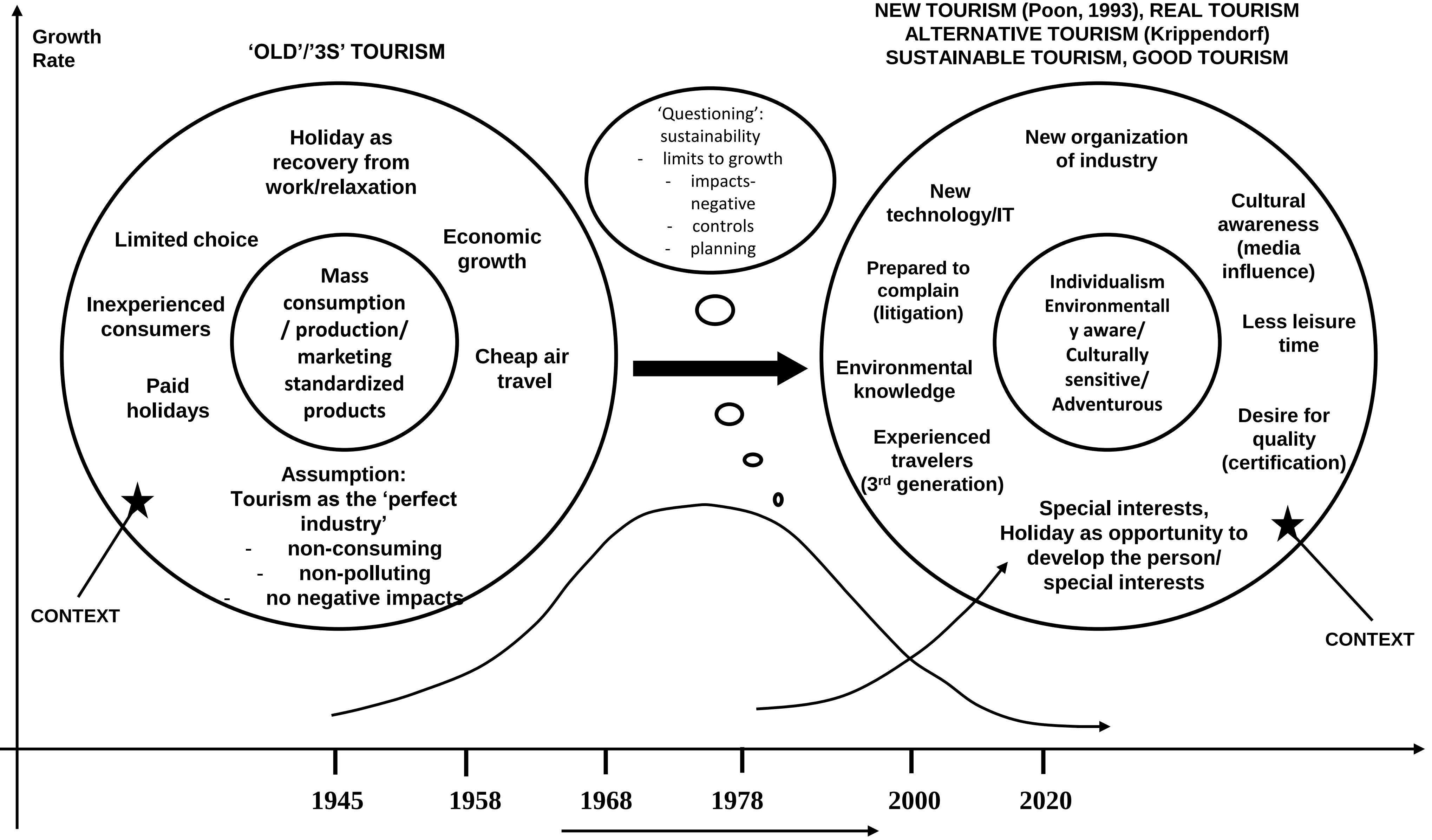

Figure 2.4 A reexamination of the tourism life cycle
Source: Adapted (in part) from Poon, 1993

1. Xu hướng phát triển của Du lịch

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

a. Du lịch có trách nhiệm là gì?

Chương 1: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH VÀ LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH SINH THÁI

1. Xu hướng phát triển của Du lịch

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

a. Du lịch có trách nhiệm là gì?

Du lịch có trách nhiệm là "những ***hoạt động và quá trình du lịch*** trực tiếp hoặc gián tiếp ***giảm thiểu tác động tiêu cực*** về kinh tế, xã hội, môi trường; ***mang lại lợi ích kinh tế*** nhiều hơn cho cư dân địa phương và ***nâng cao sự phồn thịnh*** cho cộng đồng điểm đến du lịch" (Tuyên bố của **Hội nghị quốc tế lần thứ nhất về Du lịch có trách nhiệm,** 2002)

RÁC TÁI CHẾ
RÁC VÔ CƠ
RÁC HỮU CƠ
RÁC NGUY HẠI

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

b. Nguyên nhân?

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

b. Nguyên nhân?

- Con người ngày càng được ***trang bị kiến thức tốt hơn về MT sống xung quanh***, về bản thân con người để dự đoán tốt hơn về viễn cảnh của MT sống trong tương lai dựa trên kinh nghiệm đúc kết trong quá khứ và những nghiên cứu ở hiện tại.

=> **"Xem, hưởng thụ, nhưng đừng gây hại".**

b. Nguyên nhân?

- **Sự cạn kiệt** về tài nguyên
- **Ô nhiễm**, suy thoái môi trường
- **Tuyệt chủng** các loài thú quý
- **Biến đổi** khí hậu, ấm lên toàn cầu
- **Gia tăng** tai biến thiên nhiên động đất, sóng thần, bão lũ, hạn hán, xói mòn đất…

=> ***Thức tỉnh nhận thức của nhân loại***, **nâng cao ý thức bảo tồn.**

=> ***Du lịch bền vững đã được mở ra mà DLST là một phần trong đó, phản ánh sự dịch chuyển cơ bản về quan điểm của loài người với TN và bản thân họ.***

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

c. Đặc điểm?

- Tăng cường ***công tác bảo tồn***
- Khuyến khích sự phát triển theo hướng bổ sung cho các đặc trưng của địa phương nơi đến;
- Xây dựng CSHT phù hợp với điều kiện địa phương, tránh xâm hại hoặc vượt khả năng sức chứa của MT tự nhiên, MT xã hội tại điểm đến.

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

c. Đặc điểm?

- ***Tối thiểu hóa tác động tiêu cực đối với MT***, chú trọng sinh thái MT và tránh các tác động tiêu cực của phát triển DLST quy mô lớn tại những điểm đến mà trước đây chưa được phát triển;
- ***Nhấn mạnh tới sự bền vững sinh thái***, nhưng cũng chú ý tới bền vững văn hóa thông qua giáo dục.

“Nepal is here to change you not for you to change Nepal

Download from
Dreamstime.com
This watermarked comp image is for previewing purposes only.
ID 28917051
© Ella Sargsyan | Dreamstime.com

1.2. *Xu hướng mới của du lịch có trách nhiệm*

d. Các khái niệm và loại hình DL liên quan đến DL có trách nhiệm?

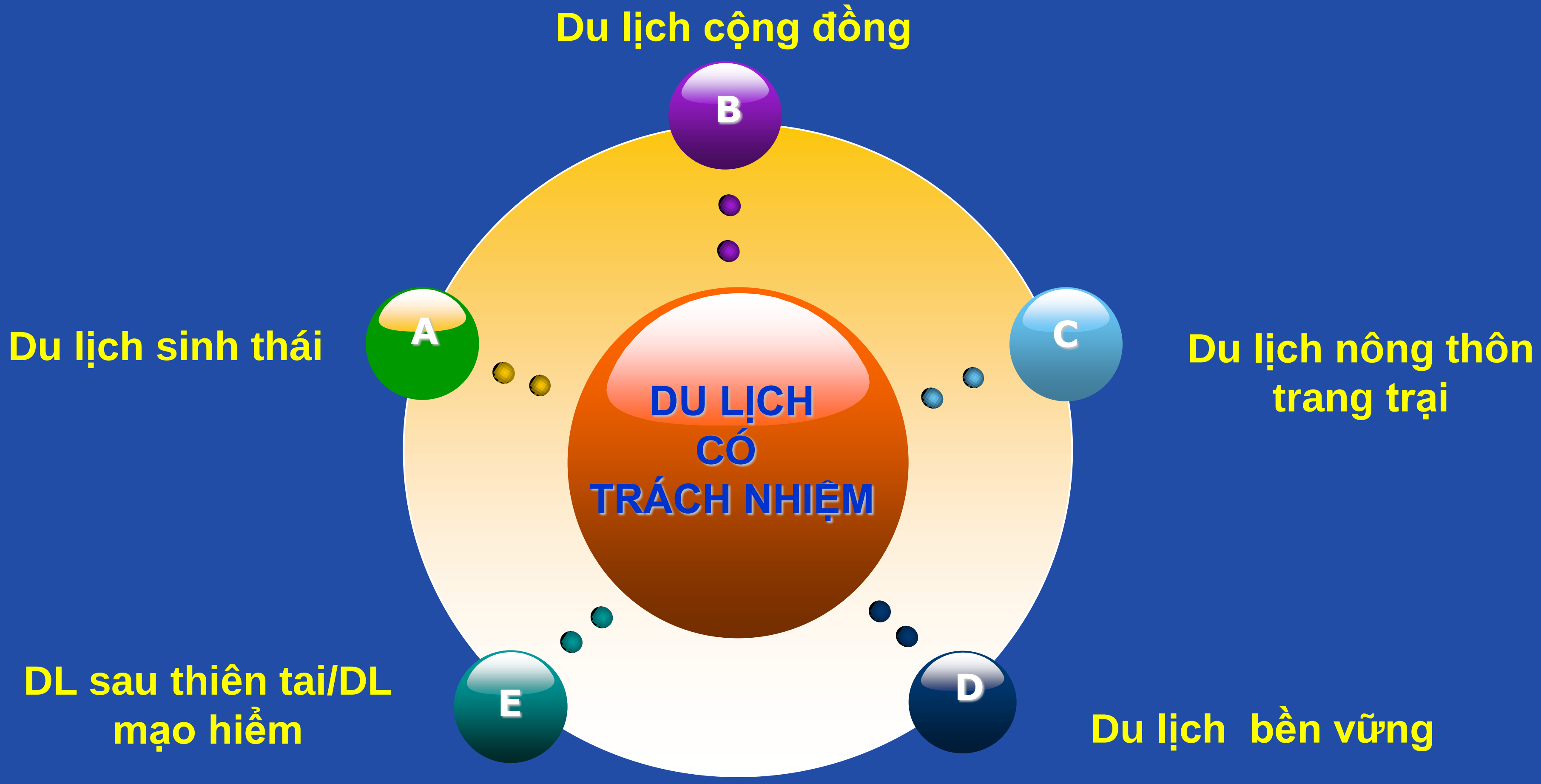

Chương 1: XU HƯỚNG PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH VÀ LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA DU LỊCH SINH THÁI

2. Lịch sử phát triển của DLST

DLST bắt nguồn từ du lịch thiên nhiên và du lịch ngoài trời.

Annapurna

Tanzania

VQG Yellowstone

Kenya đầu tư phát triển DLST

Thái Lan đã hình thành hơn 600 điểm DLST

Nam cực

1970

Belize

Borne

Các quốc gia hình thành DLST đầu tiên: Canada, Mỹ, Úc, New Zealand, Anh, Thụy Điển, Thụy Sĩ, Đan Mạch, Nhật.

1990

2002

- **Một con sư tử đem lại trị giá 27.000USD**
- **Một đàn voi phục vụ tham quan trị giá 610.000 USD**

2. Lịch sử phát triển của DLST

Ngày càng có nhiều hội thảo đề cập tới vấn đề DLST kể từ đầu những năm 1990.

"***Hội nghị thượng đỉnh DLST thế giới***" (Quebec, Canada), đánh dấu năm 2002 là năm quốc tế của DLST.

Từ đó, các bộ luật và yêu cầu đối với phát triển DLST đã ra đời.

2. Lịch sử phát triển của DLST

Các tài liệu này chủ yếu do các tổ chức phi chính phủ (NGOs) soạn ra như:

- **Yêu cầu của PTBV**
- **Yêu cầu hành vi thực hiện có trách nhiệm**
- **Chỉ dẫn trong DLST và PTBV**
- **Yêu cầu đạo đức với các đối tác tham gia liên quan** như hướng dẫn viên (HDV), khách du lịch.